

najskrivenije i najviše sa one strane. Upravo tim činom hrišćanska svest doživljava otuđenje.

Hrišćanska svest dostiže nivo najveće kontradikcije sa iskustvom nestanka božanskog: svest božanskog, što je apsolutna suština, više nije prisutna. Samosvest u nastojanju da se suoči sa nestankom vlastitog predmeta, dolazi kasno kako bi se podudarila sa vlastitom suštinom. Nestati predstavlja veću negaciju od toga da se nešto nije nikada ni javilo. *Prazna Hristova grobnica* postaje simbol ovog odnosa svesti i njene istine: ona stoji nad prazninom; sama objektivnost njenog objekta je nestala. Prazna grobnica Hristova je tako „grob njene istine“, grob nosi istinu a istina je nebiće i otuđenje.

Za Hegela međutim, gubljenje objekta omogućava svesti da stekne uslov da razume sebe samu kao mesto posredovanja čiste misli. Posredovanje se uvlači u unutrašnjost samosvesti. I time otvara put za rađanje razuma - „izvesnosti svesti u tome da je ona sva realnost“.

Aova refleksija unutar „Najnesrećnijeg“ prati čitav razvoj nesrećne svesti ali koji rezultuje kretanjem izvan Hegelove dijalektike. U središtu ovog pasaža je takođe prazna grobnica gde leži najnesrećniji. Međutim grobnica se više ne nalazi na Istoku, već na zapadu – A želi da kaže da najnesrećniji konstituiše situaciju savremenog zapada.

Najnesrećniji je suštinski kontradiktoran. Međutim, ko je ona koji je najnesrećniji? Zar za bilo koju situaciju nesreće ne možemo zamisliti još neku veću nesreću? Ono što je u pitanju „nije pojedinačna individua već čitava klasa“ kaže osoba A, tj. nesreću ne treba zamisliti kao kvantitativno već kvalitativno određenje suštne svesti. U pitanju su uslovi mogućnosti nesreće uopšte.